NTNU **S-sak 49/06**
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
23.08.06 RE/LTS
Arkiv:

N O T A T

Til: Styret
Fra: Rektor
Om: **Prosjektet "Campusutvikling i Trondheim" – utvikling av tocampusløsningen**

Tilrådning:

Styret viser til rektors notat datert 21.08.06 og slutter seg til den fremlagte prosjektplanen for prosjektet "Campusutvikling i Trondheim".

Styret vedtar budsjett for perioden 01.09.06 til 31.03.07 innefor rammen av 5 760 000 kr. for fellesprosjektet og 1 800 000 kr. for NTNUs campusutviklingsprosjekt. I tillegg frigjøres interne ressurser til arbeidsgrupper og datainnsamling for å sørge for en godt forankret prosess.

Styret slutter seg til rektors anbefaling om at Finansdepartementets krav om to hovedalternativer til kvalitetssikring (KS1) av campusutviklingsprosjektet oppfylles med følgende alternativer:

- tocampusalternativet er, i tråd med styrevedtaket 10.05.06, NTNUs primæralternativ
- encampusalternativet benyttes som 2. hovedalternativ.

Innhold i saken

Denne saken svarer på rektors oppdrag fra Styret i S-sak 27/06 (10.05.06) og S-sak 34/06 (14.06.06) og inneholder en prosjektplan med aktiviteter og budsjett for både det fellesprosjektet med samarbeidspartnerne og for det spesifikke utviklingsprosjektet for NTNUs campusløsning for perioden fram til 31.03.07. Den planlagte prosessen for å komme frem til et forslag til prioriterte campusutviklingstiltak for styrebehandling i november beskrives også.

I tillegg reises følgende problemstillinger:

- Avklaring med staten som eier om utredning av alternativer
- Hovedalternativer for KS1 prosessen

1. Prosjektplan og budsjett

Prosjektplanen i vedlegg 1 er behandlet i prosjektstyret for fellesprosjektet 16.08.06. Styret bes slutte seg til planen og vedta budsjett for fellesprosjektet.

Budsjett for NTNUs campusutviklingsprosjekt, jf. avsnitt 2, finnes i vedlegg 2.

Utskrift:

2. Campusutvikling NTNU - videre prosess

Styret ga 14.06.06 rektor følgende oppdrag:
Rektor bes om å gjennomføre en prosess som kommer fram til et forslag til prioriterte campus-utviklingstiltak for NTNU fram mot 2020 innenfor rammene av Styrets vedtak i S-sak 27/06.

I dette notatet skisseres prosess og organisering med sikte på styrebehandling 16.11.06.

NTNU skal forankre sine campusutviklingsplaner i NTNUs mål og strategier og også definere faglige mål for campusutviklingen som en del av kvalitetssikringen (KS1) frem mot Stortingsbehandling av campusutviklingsprosjektet.

Arbeidet med NTNUs campusutvikling skal forankres i dekanmøtet ved at det nedsettes en styringsgruppe som ledes av rektor, og med 3 dekaner og en student.

Mandat for styringsgruppen

Styringsgruppen skal ha ansvar for å gjennomføre en prosess som kommer fram til et forslag til prioriterte campusutviklingstiltak for NTNU fram mot 2020 innenfor rammene av Styrets vedtak i S-sak 27/06, vedlegg 3. Fristen for dette oppdraget er 20.10.06.

Styringsgruppen skal sørge for at NTNU campusutviklingsprosjekt konkretiseres og forankres i NTNUs mål og strategier slik at KS1 prosessen kan gjennomføres og prosjektet detaljeres frem mot april 2007.

Gruppen vil også være rektors referansegruppe for problemstillinger i fellesprosjektet med HiST, SiT og Trondheim kommune.

For å sørge for at prosessen forankres bredt, skal det oppnevnes en referansegruppe for prosjektet, med deltakelse fra ulike interessegrupper.

Styringsgruppens sammensetning

Rektor Torbjørn Digernes, leder
Dekanus AB Tore Haugen
Dekanus SVT Jan Morten Dyrstad
Dekanus IVT Ingvald Strømmen
Studenttingsleder Harris Utne

Prosjektledelsen for fellesprosjektet med HiST, SiT og Trondheim kommune, Inge Fottland og Lise T. Sagdahl, vil fungere som prosjektledelse og sekretariat for arbeidet, og de vil videre koordinere aktivitetene i forhold til fellesprosjektet slik at tidsplanen kan holdes.

Prosjektorganisasjonskartet vist i prosjektplanen, vedlegg 1, viser hvordan de NTNU spesifikke prosjektene henger sammen med fellesprosjektene.

Dekanmøtet i plenum vil jevnlig få seg forelagt resultater fra arbeidet for å gi politiske signaler til prosessen.

Tidshorisonter

Prosessen for utvikling av tocampusløsningen for å komme frem til forslag til utbyggingsplan har ulike tidshorisonter for ulike formål, tentativt skissere tre horisonter:

a) NTNUs realiseringshorisont - den perioden vi planlegger gjennomføring av konkrete utviklingstiltak for. Denne horisonten bør trolig være 8-10 år, som er den horisont infrastrukturtiltak må være gjennomført innenfor dersom de skal ha signifikant påvirkning på NTNUs utvikling fram mot 2020.
Innenfor denne perioden vil også en eventuell verdirealisering gjennom avhending av arealer på Dragvoll i hovedsak være gjennomført.
NTNU må etablere de forutsetninger som gir hovedføringene for utviklingen i studenttall og i den bevilgningsfinansierte delen av virksomheten for NTNUs planer for denne perioden.

b) Det mellomlange perspektivet – (ca 25 år?) Dette er det tidsperspektivet som skal legges til grunn for investeringer i byplanmessige tiltak, særlig trafikal og sosial infrastruktur.
I dette perspektivet er antall mennesker som har sitt virke eller som bor i Dragvollområdet en nøkkelinformasjon

c) Det lange perspektivet – (50 år +?)
Dette er perspektivet som skal legges til grunn for den arealdisponering som skal sørge for at det finnes nødvendige arealer til den virksomhet som er det langsiktige taket for den berørte bydelen.

Dimensjoneringsprinsipper for virksomheten

Prinsipper for vekst vil være avgjørende i det videre arbeidet med behov for dimensjonering av nye arealer og infrastrukturtiltak. Rektoratet foreslår at det lages flere scenarier for dimensjoneringstenkningen. Ett scenario tar utgangspunkt i dagens situasjon med demografisk utvikling i antall studenter. Tre arbeidsgrupper inviteres til i tillegg å utvikle et scenario for egne fagområder med utgangspunkt i begrunnede andre verdier for parametrene og med henvisning til ønsket utdanningspolitisk utvikling.

Et tredje scenario som forventes å representere et midlere utviklingsløp utvikles som eksempel, jf. mandat for arbeidsgruppene under. Forutsetningene for dette fastlegges endelig i dekanmøtet etter at innspillene fra arbeidsgruppene foreligger. Et mulig utgangspunkt for dette scenariet er angitt som scenario 1 i mandatet til arbeidsgruppene på neste side.

Det må i etterkant gjøres kostnadsberegninger av de alternative scenariene til dimensjonering (for arealer, personell, driftsutgifter som må antas å skulle dekkes over rammebevilgning eller betalende studenter). Disse beregningene må holdes opp mot dagens finansieringsmodell og styringsprinsipp fra departementet, og man må identifisere hva som må skje med politiske rammebetingelser og finansiering for at scenariet skal kunne bli virkelighet.

Videre må det gjøres beregninger av behov for nye arealer eller omstrukturering av arealer i scenariene. Forutsetningene når det gjelder arealvurderinger på kort sikt, bør forankres i at det etableres et internhusleiesystem der midler til drift av bygninger har alternativ anvendelse til andre formål dersom arealer frigis.

Arbeidsgrupper

For å fremskaffe en samlet behovsoversikt for NTNU synes det hensiktsmessig å ha tre arbeidsgrupper som aktivt deltar i utredningsarbeidet:

a) Fagene på Dragvoll (humaniora og samfunnsvitenskap) som har levert sitt første bidrag med rapporten "Utvikling av Dragvoll i en tocampusløsning 30.06.06, vedlegg 3) (leder Jan Morten Dyrstad)
b) Fagene på Gløshaugen, Øya, Tyholt, Brattørkaia, Heggdalen og feltstasjoner - som skal arbeide hovedsakelig med behovene innenfor hovedprofilen (leder Ingvald Strømmen)
c) Kunstfag, musikk, museet og Ringve – som skal arbeide hovedsakelig med disse fagene som i dag er utenfor eller delvis utenfor hovedcampusene (leder Tore Haugen)

Hver av arbeidsgruppene skal ha fokus på egne fagområder men bes også angi hvordan disse fagområdene skal dimensjoneres i forhold til de øvrige fagene ved NTNU.

Mandat for arbeidsgruppene

Styret vedtok 10.05.06 en videre utvikling av NTNU etter dagens tocampusmodell i S-sak 27/06 "NTNU 2020/HiST 2020 - eventuell samlokalisering. Valg av campusløsning for NTNU."

Med utgangspunkt i NTNUs og fakultetenes overordnede strategier og i infrastrukturbehov, ønskes vurderinger av følgende 9 problemstillinger:

1. Hva er antatt/forventet/ønskelig studentvekst for NTNU totalt sett de neste 20 år (2026)?

   Følgende punkter bør vurderes på et aggregert nivå over den enkelte disiplin. Sekretariatet vil bistå med statistikker og data for dagens situasjon.
   a. Demografi
   b. Studietilbøyelighet
   c. Trender i arbeidsmarkedet
   d. NTNUs rolle nasjonalt
   e. Internasjonal rekruttering på de fagområder der NTNU har spesielle forutsetninger

   Til hjelp i arbeidet og som eksempel er det vedlagt ett scenario for fremtidig vekst. Gjør en vurdering av parametrene og foreslå eventuelt et eller flere egne scenarier med begrunnede parametere.

   Eksempelscenario – Moderat økning i studentvekst – eksempel mulige forutsetninger
   - Demografisk endring mot 2006-2026 – gjennomsnitt 11% vekst
   - Økt studietilbøyelighet slik at det blir en økning på 20% av antall produserte studiepoeng totalt for NTNU
   - Endring i forholdet Ba/Ms til 65/35 HF og SV, 63/37 for siv. ing. 65/35 for realfag
   - Samme nivå på etter- og videreutdanning som i 2006
   - Økning i produserte PhD med 75%
   - Økningen finansieres halvparten gjennom resultatdel og halvparten gjennom fullfinansiering av studieplasser

Sekretariatet vil sørge for beregning av antall studenter, kostnadskonsekvenser, arealbehov.

2. Behov for nye læringsarealer mot 2020, inkludert behov for restrukturering av eksisterende studentarealer ved endret bruk av teknologi og læringsmetoder.
3. Planlagt/antatt vekst innenfor forskning og nyskaping, inkludert eksternfinansiert virksomhet, med utgangspunkt i fakultetenes strategiplaner. Beskriv i store trekk hvilke fagområder som vokser/krymper mot 2020 og tilhørende behov for restrukturering/ombygging/opprustning/nybygging av arealer og infrastruktur til forskning og nyskaping.
4. Tverrfaglighet: Hvordan kan NTNU legge til rette for studenter som vil ta fag som undervises ved en annen campus enn ens egen hovedcampus og for forskning mellom etablerte disipliner/enheter?
5. Behov for nye samhandlingsarenaer og bedre tilrettelegging for randsonevirksomhet (eks: bibliotek/læringssenter, Tverrfaglighetens Hus, forskningspark, inkubatorvirksomhet, Innovation Village, forskerhotell, konferansefasiliteter, formidlingsarealer, møteplasser mellom NTNU og næringsliv, med mer). Gi en prioritering av eventuelle nye tiltak.
6. Behov for relokalisering og/eller samling av faggrupper/funksjoner som innebærer flytting mellom campusene.
7. Samarbeid med HiST
   - Er det aktuelt med sambruk av arealer utover det som er tilfelle i dag på Øya når HiST samlokaliseres nær Gløshaugen/Øya (undervisningslaboratorier, læringssenter, studentsosiale tilbud, mm)?
   - Bør arbeidsfordelingen mellom NTNU og HiST (og andre høgskoler) endres mot 2020?
8. Ønsket servicetilbud på/nær campus for studenter og ansatte mot 2020
9. Transporttilbud mellom campusene

Gruppene bes foreslå konkrete, prioriterte tiltak innenfor en tidshorisont på 8-10 år gitt at NTNU har et internhusleiesystem der midler til drift av bygninger har alternativ anvendelse til andre formål.

Inge Fottland, Lise T. Sagdahl m.fl. vil stå til disposisjon som sekretariat for arbeidsgruppene. Fristen for oppdraget er 20.09.06

Referansegruppe
En referansegruppe med representanter for ulike interessentgrupper, av samme type som ble benyttet i forrige fase er trolig hensiktsmessig. Referansegruppe for fellesprosjektet kan være summen av referansegruppene for partnerne, jf. prosjektorganisering, vedlegg 5.

3. Avklaring med staten som eier om utredning av alternativer

I tråd med Styrets vedtak i S-sak 27/06 sendte NTNU et brev til departementet for å be staten som eier om å avklare om man ønsker en utredning om begge campusløsningene og om det er aktuelt med nasjonale bevilgninger til en samlokalisering (vedlegg 4).

Svarbrevet (vedlegg 5) henviser til ordningen med kvalitetssikring av store investeringsprosjekter som er utvidet til også å gjelde kvalitetssikring av konseptvalg. Ordningen innebærer at valg av konsept skal behandles politisk etter at KS1 er gjennomført. Konseptvalg skal derfor utredes før det kan fattes vedtak i en byggesak.

4. KS1 prosessen

I møte med Kunnskapsdepartementet 08.08.06 ble KS1 drøftet. Møtereferat skrevet av departementet finnes i vedlegg 6. Fra referatet siteres:

"…Utgangspunktet for KS1 er å sikre at konseptvalget undergis reell politisk styring. Som underlag for den politiske behandlingen av konseptvalget, vil det bli utarbeidet fire dokumenter for alle prosjekter med antatt kostnad over 500 mill. kroner:

> – En behovsanalyse som har kartlagt interessenter/aktører og vurdert tiltakets relevans i forhold til samfunnsmessige behov.
> – Et overordnet strategidokument som på grunnlag av behovsanalysen har definert samfunnsmål og effektmål.
> – Et overordnet kravdokument som sammenfatter betingelsene som skal oppfylles ved gjennomføringen.
> – En alternativanalyse som skal inneholde nullalternativet og minst to andre hovedalternativer med angivelse av resultatmål (innhold, herunder ytelse, samt kostnad og tid), usikkerhet og finansieringsplan, herunder rammemessig innpassing. Alternativene skal bearbeides i en samfunnsøkonomisk analyse.

KS1 går ut på å kvalitetssikre disse dokumentene. Det skal gis tilrådning om en bør utsette konseptvalget, eller gå videre med ett, to eller flere alternativer inn i forprosjektfasen. Det skal også gis tilrådning om gjennomføringsstrategi og føringer for forprosjektfasen. Med grunnlag i de kvalitetssikrede dokumentene og de aktuelle departementers etterfølgende saksbehandling, vil det bli tatt en politisk avgjørelse om hvorvidt, og eventuelt etter hvilke(t) alternativ det skal utarbeides et forprosjekt."

KS1 krever altså at planleggingen ikke konsentreres om ett bestemt alternativ før det er sannsynliggjort at dette alternativet best ivaretar behovet for en investering sett i et samfunnsøkonomisk perspektiv. Finansdepartementet har utarbeidet krav til dokumentene som skal forelegges en KS1 behandling. Det skal vurderes hvorvidt de oppgitte alternativer vil bidra til å realisere de overordnede mål for samfunnet (samfunnsmål) og for brukerne (effektmål). Det er ikke angitt hvilke hovedalternativer departementet ønsker å se, men alternativer som en antar har liten eller ingen innvirkning på verken effektmål eller samfunnsmål, er irrelevant. Hovedalternativene må derfor være tilstrekkelig forskjellige til at alternativanalysen kan gi en prioritering mellom resultatmålene.

Fra referatet i vedlegg 6 siteres videre:
"Departementet legger til grunn at det for å tilfredsstille kravene ved en ekstern kvalitetssikring vil være naturlig å inkludere alternativer som har vært oppe til diskusjon tidligere i prosessen. Det ble vist til materialet som er utarbeidet i forbindelse med spørsmålet om lokalisering av Norges veterinærhøgskole (NVH) der hovedalternativer også er delt opp i underalternativer for å gi best mulig beslutningsgrunnlag."

Etter drøfting med styringsgruppen for campusutvikling, anbefaler rektor følgende

- tocampusalternativet er, i tråd med styrevedtaket 10.05.06, NTNUs primæralternativ
- encampusalternativet benyttes som 2. hovedalternativ for KS1.

Denne anbefalingen bygger på departementets utsagn om dets krav og forventninger til KS1-prosessen, og en vurdering av styrets vedtak 10.05.06 om tocampus som primært videre utviklingsspor og at styret vil vurdere encampus dersom det er politisk vilje til å bidra til å realisere den løsningen. Skal slik vilje avklares må også encampus være en del av utredningsgrunnlaget som

legges fram for departementet. Et mer pragmatisk tillegsmoment er at encampusalternativet er godt utredet i den tidligere fasen, og det vil være det som krever minst tilleggsarbeid å ta med som 2. hovedalternativ.

Prosessen ved NTNU høsten 2006 skal bidra til å utforme underalternativer av hovedalternativene. Arbeidet med behovsanalysen og strategi vil gi viktige innspill til utforming av slike underalternativer.

Det henvises til prosjektplanen for mer inngående beskrivelse av omfang av arbeidet med KS1 (vedlegg 1).

Vedlegg:

1. Prosjektplan og budsjett for fellesprosjektet "Campusutvikling i Trondheim"
2. Budsjett for NTNUs campusutviklingsprosjekt (se under/s. 9)
3. "Utvikling av Dragvoll i en tocampusløsning" - Rapport fra HF- og SVT-fakultetene 30. juni 2006
4. Brev fra NTNU til departementet datert 24.05.06, "NTNU campusutvikling – eventuell utredning om samlokalisering"
5. Brev fra departementet til NTNU datert 19.06.06 angående NTNUs campusutvikling – eventuell videre utredning av samlokalisering
6. Brev dra departementet til NTNU og HiST datert 14.08.06 angående møtet 8. august 2006

Vedlegg 1

Prosjektplan og budsjett for prosjektet ”Campusutvikling i Trondheim”

Vedlegg 2

Budsjett for NTNUs campusutviklingsprosjekt

	Milepæl	Ressursbehov	Budsjett (kr)
0 Prosjektadministrasjon Møter/samlinger/reiser	31.03.2007	Utlegg til bespisning, romleie, reiser	150 000
4.2.1 Videreutvikling av grunnlaget for tocampusløsningen	16.11.2006	Prosjektstøtte ved gjennomgang av gruppebesvarelser, evaluering og prioritering av tiltak. Illustrasjoner og rapportskriving	500 000
4.2.2 Input KS 1 Behovsanalyse Strategidokument Kravdokument Alternativanalysr	30.11.2006	Generell støtte til interne prosesser Datainnsamling, analyser, rapport Konkretisering, mål, rapport Effekter av tiltak, rapport Underalternativer, analyse, rapport	100 000 200 000 100 000 200 000 200 000
4.2.3 Overordnet programmering av bygningsmessige tiltak	31.03.2007	Prosessledelse og rapportskriving	300 000
4.2.4 "Innovation Village" – konsept og samling av nyskapings-miljøene	31.12.2006	Konseptutvikling - støtte til interne ressurser	50 000
Samlet budsjett for NTNU tiltak			**1 800 000**

Budsjett for fellesprosjektet ”Campusutvikling i Trondheim”

Fra prosjektplanen i vedlegg 1

Budsjett fase 3; september 06 - april 07

	1.9.06-31.03.07
Prosjektledelse	**1 700 000**
Lønns- og reisekostnader, sekretariat	1 120 000
Prosjektstyring, rapportering og PA-assistanse	400 000
Arbeidssamlinger, møter, informasjon, etc.	180 000
Konseptutvikling	**1 400 000**
Videreutv. grunnlag campusløsning/tomtevalg	500 000
Overordnet programmering, prosessledelse	900 000
Videreføring av offentlige prosesser	**3 600 000**
Utbyggingsavtale	300 000
Plan- og reguleringsarbeid Gløshaugen	900 000
Underlag/koordinering KS1	1 900 000
Oppfølging av søknadsbehandling	500 000
Etablering av prosjektallianse	**2 900 000**
Konkurransegrunnlag	1 000 000
Konkurransefase	300 000
Allianseoverenskomst/kontrakt/tilrettelegging fase 4	900 000
Funksjons- og kvalitetskrav til fysiske løsninger	700 000
Total sum	**9 600 000**
Eventuell reserve 20%	**1 920 000**

Budsjettet gjelder fellestiltakene. Detaljerte planer for de institusjonsspesifikke tiltakene vil bli utarbeidet med tilhørende budsjett.
Fordeling av felleskostnadene mellom NTNU og HiST fordeles med 50% på hver av institusjonene. SiT og Trondheim kommune bidrar med stabsresurser i fellesprosjektet .

Vedlegg 3

”Utvikling av Dragvoll i en tocampusløsning” –
Rapport fra HF- og SVT-fakultetene 30. juni 2006

Vedlegg 4

Brev fra NTNU til departementet datert 24.05.06, ”NTNU campusutvikling – eventuell utredning om samlokalisering”

Vedlegg 5

Brev fra departementet til NTNU datert 19.06.06 angående NTNUs campusutvikling – eventuell videre utredning av samlokalisering

Vedlegg 6

Brev fra departementet til NTNU og HiST datert 14.08.06 angående møtet 8. august 2006